

**СТВОРЕННЯ ЦИФРОВОГО
ФОНДУ КОРИСТУВАННЯ
ДОКУМЕНТАМИ НАФ: ДОСВІД
УКРАЇНСЬКИХ АРХІВІВ**

Комплексний запитальник, використаний під час опитування українських архівів

- 1) Які технічні параметри використовуються при скануванні документів (режим сканування, глибина, роздільність)?
- 2) У якому форматі зберігаються цифрові копії (TIFF, JPEG тощо)?
- 3) Що в установі прийнято вважати одиницею обліку та одиницею зберігання при формуванні цифрового фонду користування документами НАФ?
- 4) В який спосіб ведеться облік наявних цифрових копій документів (паперовий чи автоматизований)? Чи вважаєте ви цей спосіб виправданим і ефективним? Чому?
- 5) Якщо в установі впроваджено автоматизований облік, яке програмне забезпечення при цьому використовується? Чи дублюється облік на папері?

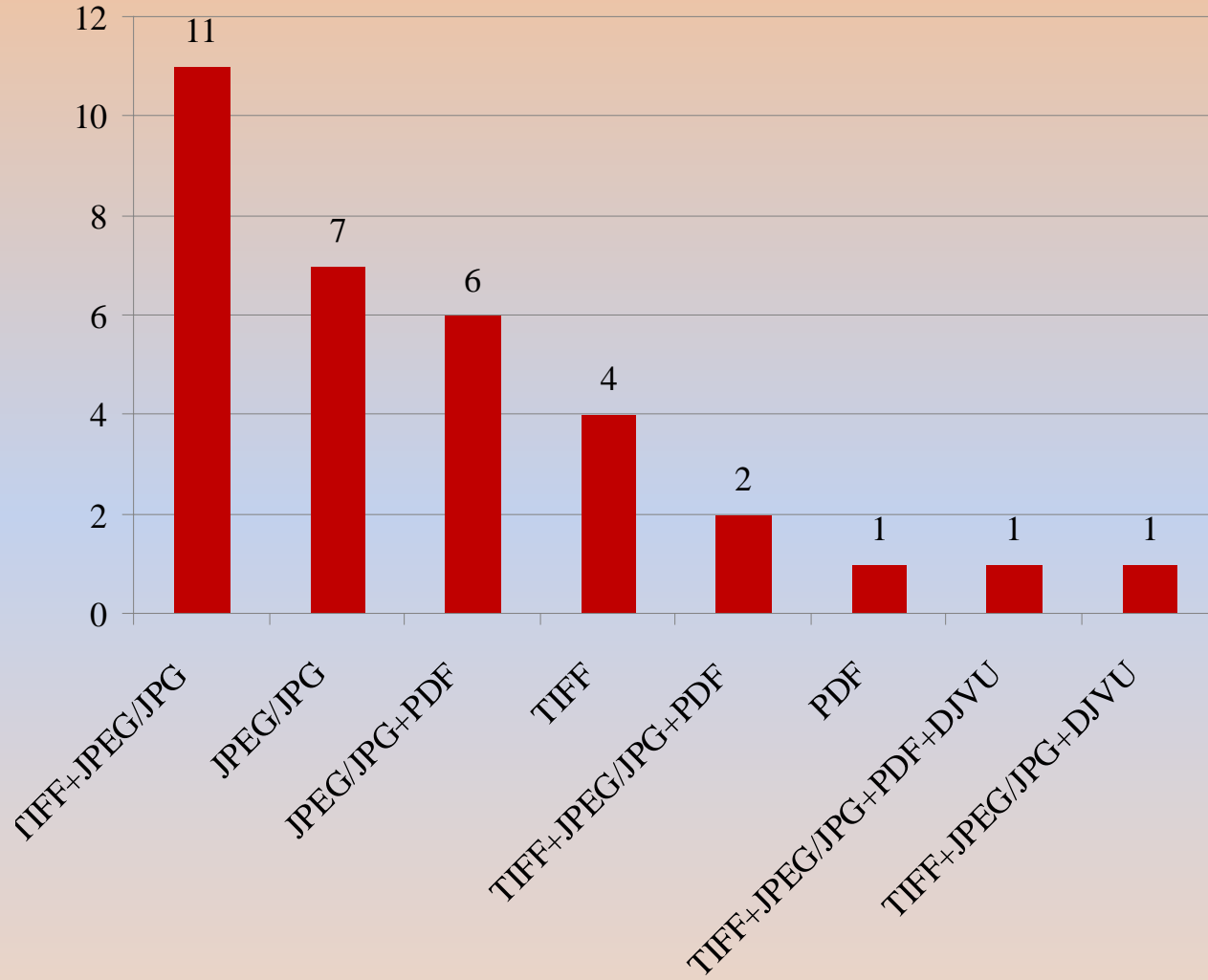
6) Якщо в установі ведеться паперовий облік, просимо надати форми документів, які використовуються для його ведення.

7) Які типи носіїв використовує установа для довгострокового зберігання цифрових копій (сервер, оптичні диски, зовнішні жорсткі диски тощо)? Чи застосовує установа комбінації різних типів носіїв? Чи веде їхній облік? Якщо так, то у який спосіб? У разі наявності просимо надати відповідну облікову документацію.

8) Яких заходів вживає установа задля запобігання втраті цифрових копій (система захисту серверів, резервне копіювання, створення декількох примірників і зберігання їх на різних типах носіїв тощо)? Якщо установа використовує резервне копіювання, на якому типі носія зберігається резервна копія?

9) Які заходи необхідно здійснити для переходу вашої архівної установи на автоматизований облік цифрових копій фонду користування НАФ?

Формати цифрових копій

Таблиця 1. Технічні параметри, що використовуються архівними установами України при створенні цифрових копій фонду користування документів НАФ

Центральний державний архів вищих органів влади та управління України	Цифрові копії для фонду користування виготовляє ДЦЗД НАФ
Центральний державний архів громадських об'єднань України	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 8 біт (256 відтінків); роздільна здатність – 400 dpi
Центральний державний історичний архів України, м. Київ	Режими сканування – відтінки сірого або кольоровий; роздільність – 150-300 dpi
Центральний державний історичний архів України, м. Львів	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 5100x3600 при 300 dpi
Центральний державний кінофотофоноархів України ім. Г.С.Пшеничного	<p><u>Для кінодокументів:</u> контейнер зберігання (формат запису) – avi; відеокодек – DVCPRO 50; аудіокодек - AAC; розмір кадра – 720x576 pixels; глибина кольору – 8 біт; частота кадрів – 25 кадрів/сек.</p> <p><u>Для відео документів:</u> контейнер зберігання (формат запису) – mkv; відеокодек – H.264; аудіокодек - FLAC; розмір кадра - 720x576 pixels; глибина кольору – 8 біт; частота кадрів – 25 кадрів/сек.</p> <p><u>Для фотодокументів:</u> Фомат запису - FLAC; частота дискретизації - 48 кГц ; глибина звуку – 16 біт.</p> <p><u>Для фотодокументів:</u> формат запису - TIFF; роздільність – 2400 dpi (1200 dpi); глибина кольору – 24 біт.</p>
Центральний державний науково-технічний архів України	Режим сканування – чорно-білий; 300 dpi – для текстових, до 600 dpi – для графічних документів
Центральний державний архів вищих органів влади та управління України	Цифрові копії для фонду користування виготовляє ДЦЗД НАФ

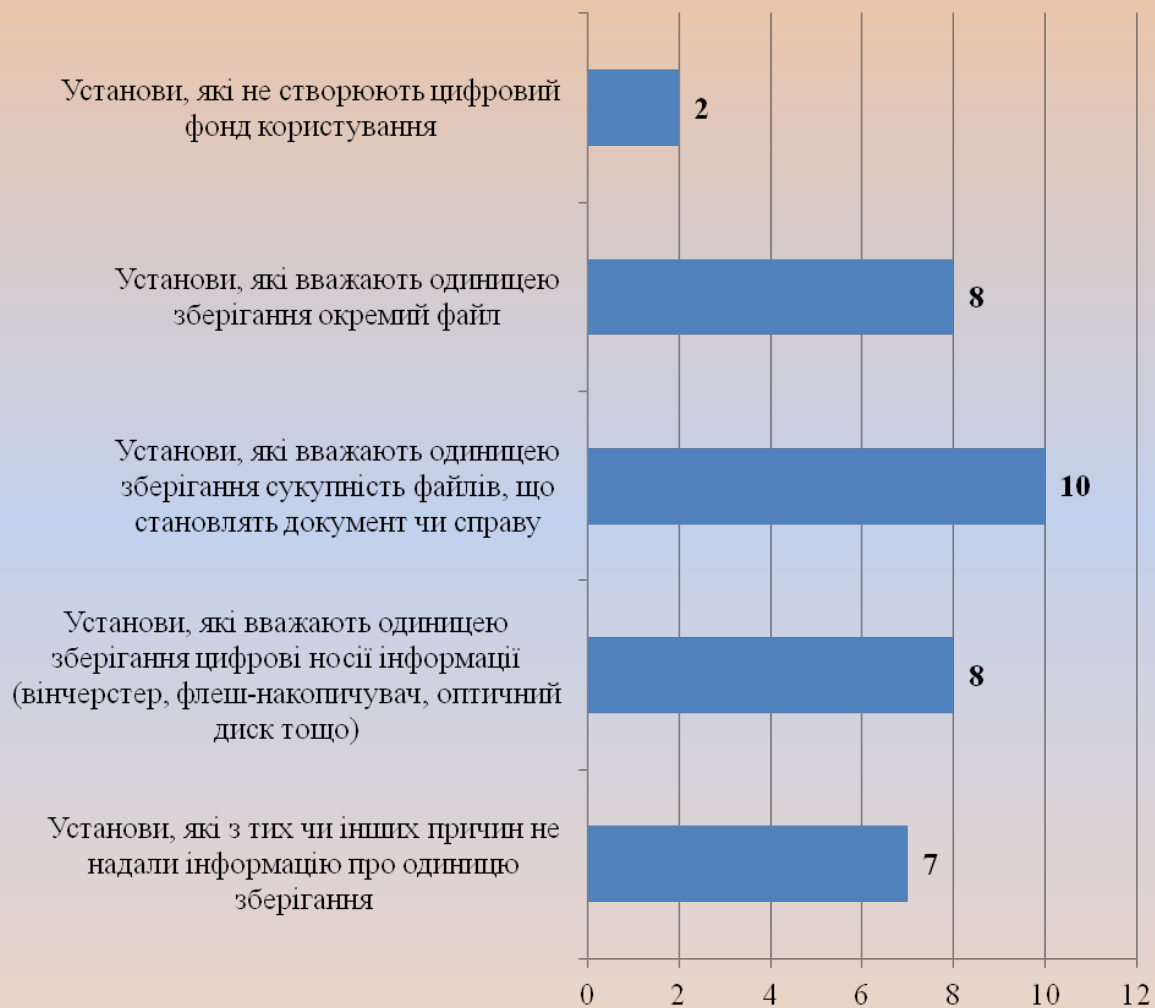
Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України	Режим сканування – кольоровий; роздільність – 600 dpi
Центральний державний архів зарубіжної україніки	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору (внутр.) – 48 біт, глибина кольору (зовн.) – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів Вінницької області	Режим сканування – відтінки сірого; глибина кольору – 8 біт; роздільність – 300 dpi; режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів Волинської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів Дніпропетровської області	<i>Архів не створює цифровий фонд користування документами НАФ у зв'язку з відсутністю технічних можливостей</i>
Державний архів Донецької області	Роздільність – 300 dpi
Державний архів Житомирської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти, розширення – 3000x4000 (за умови обрізки зображення цей параметр змінюється), роздільність – 180 dpi
Державний архів Закарпатської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів Запорізької області	<u>Для документів на паперовій основі:</u> режим сканування – відтінки сірого; глибина кольору – 8 біт; роздільність – 300 dpi; <u>Для документів на плівковій основі:</u> режим сканування – чорно-білий; роздільність – 400 dpi
Державний архів Івано-Франківської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi. Якщо документ-оригінал невеликого розміру і містить дрібні деталі, то роздільність становить 400 dpi

Державний архів Київської області	Режим сканування – книжковий або рамковий (залежно від документу); роздільність – 250 dpi
Державний архів Кіровоградської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi.
Державний архів Луганської області	Роздільність – 400 dpi
Державний архів Львівської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 200-300 dpi.
Державний архів Миколаївської області	Роздільність – 300 dpi
Державний архів Одеської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 48/24 (внутр./зовн.) біти; роздільність – 300 dpi
Державний архів Полтавської області	<i>Власного обладнання для сканування архів не має. Наявні цифрові копії створені Північно-Східним регіональним центром страхового фонду документації</i>
Державний архів Рівненської області	<i>Архів не створює цифровий фонд користування документами НАФ у зв'язку з відсутністю технічних можливостей</i>
Державний архів Сумської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів Тернопільської області	Режим сканування – кольоровий; роздільність – 300 dpi

Державний архів Харківської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів Херсонської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi; документи, оцифровані за договором з ПП «Архівні інформаційні системи», від скановані у режимі відтінки сірого, глибина – 8 біт.
Державний архів Хмельницької області	Режим сканування – ручний; роздільність – 300 dpi
Державний архів Черкаської області	Режим сканування – відтінки сірого; роздільність – 600 dpi; для сканування документів зі згасаючим текстом в архіві застосовують індивідуальні налаштування
Державний архів Чернівецької області	Режим сканування – чорно-білий; роздільність – 600 dpi
Державний архів Чернігівської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi
Державний архів міста Києва	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi. Залежно від виду документа (рукописний текст, фотографія, карта, креслення тощо) та його стану (згасаючий текст, різнокольорові чорнила, калька тощо) під час сканування використовуються розширені режими сканування (збільшення чи зменшення різкості, насиченості, контрастності тощо) для покращення якості певного виду документа.
Галузевий державний архів Міністерства закордонних справ України	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти, роздільність – 600 dpi.
Галузевий державний архів Служби безпеки України	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти мінімальна роздільність – 300 dpi; роздільність при скануванні архівних фотографій – 600 dpi. Також для створення цифрових копій використовується фотоапарат з розміром матриці не менше 6 млн. пікселів
Державний архів Харківської області	Режим сканування – кольоровий; глибина кольору – 24 біти роздільність – 300 dpi

Малюнок 2

Підходи до визначення одиниці зберігання цифрового фонду користування в українських архівах

Підходи до визначення одиниці обліку цифрового фонду користування в українських архівах

Малюнок 4

Способи ведення обліку копій цифрового фонду користування документами НАФ

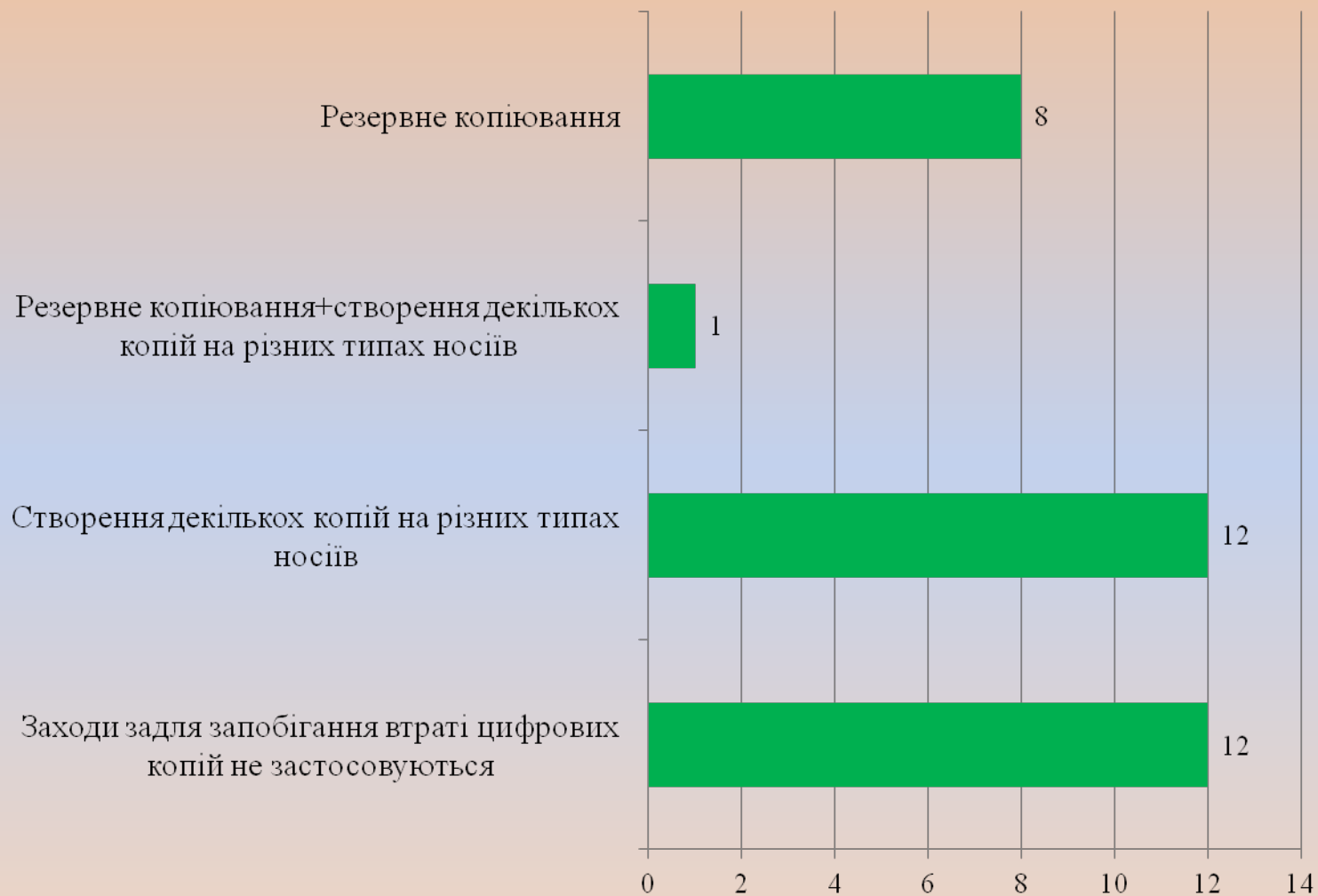

Типи носіїв для довгострокового зберігання цифрових копій

Малюнок 6

Застосування заходів задля запобігання втраті цифрових копій

За результатами проведеного дослідження до **основних проблем, що необхідно вирішити**, віднесено:

- відсутність чинного законодавства щодо створення та функціонування цифрового фонду користування документами НАФ;

- наявність значної кількості архівних установ, які, у зв'язку з відсутністю матеріально-технічного та кадрового забезпечення, не мають змоги організувати ефективний облік та зберігання цифрових копій; декілька архівних установ навіть не мають змоги почати створення цифрового фонду користування;

- проблема організації автоматизованого управління цифровими копіями фонду користування документами НАФ;

- активне використання вітчизняними архівами ненадійних носіїв інформації для довгострокового зберігання цифрових копій (йдеться про зовнішні носії інформації, зокрема, оптичні диски), що може призвести до втрати даних.

Дякую за увагу!